

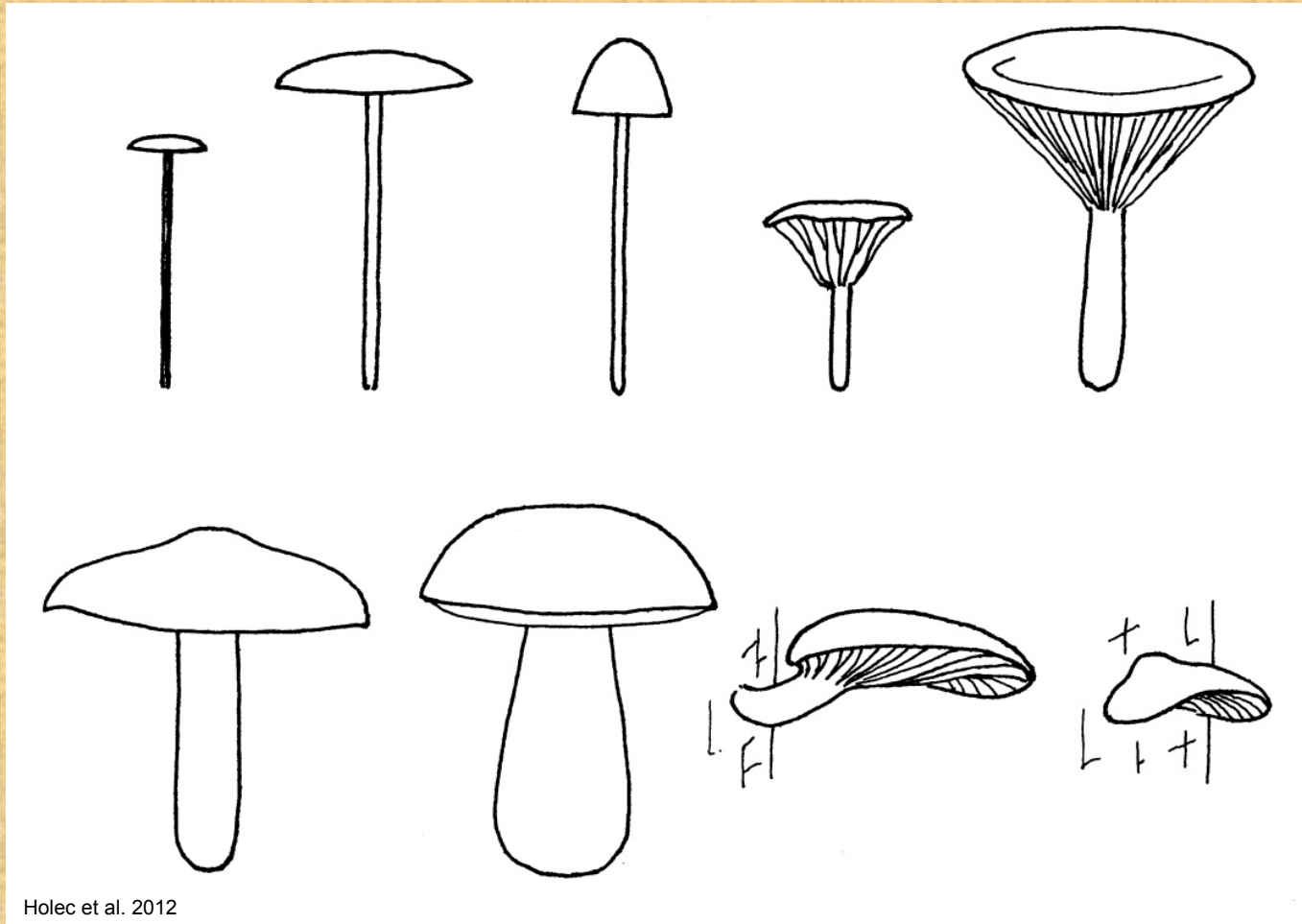
makromorfologické znaky kloboukatých bazidiomycetů

„postava“ plodnice

marasmioidní (špička), collybioidní (penízovka), mycenoidní (helmovka), omphalinoidní (kalichovka), clitocyboidní (strmělka), tricholomoidní (čirůvka), boletoidní (hřib), pleurotoidní (hlíva), crepidotoidní (trepkovitka)

velum = obal plodnice

důležitá je jeho přítomnost či absence

v případě, že je vyvinuto, tak charakter, pomíjivost, zbarvení atd.

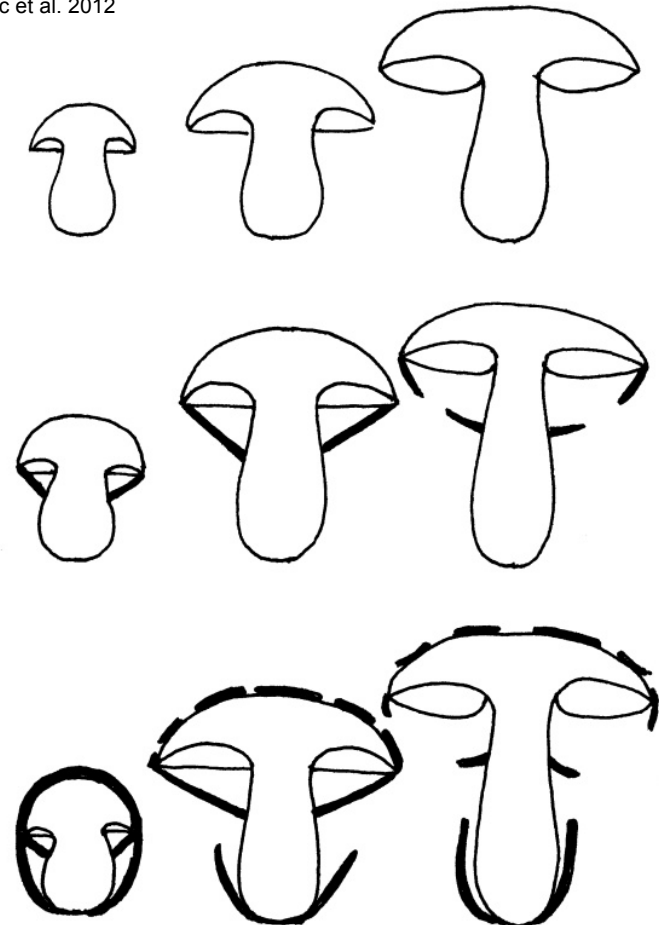
gymnokarpní plodnice

*závoj (velum
partiale)*

hemiangiokarpní
plodnice

*závoj (velum
partiale) +
plachetka
(v.universale)*

Holec et al. 2012

velum

velum

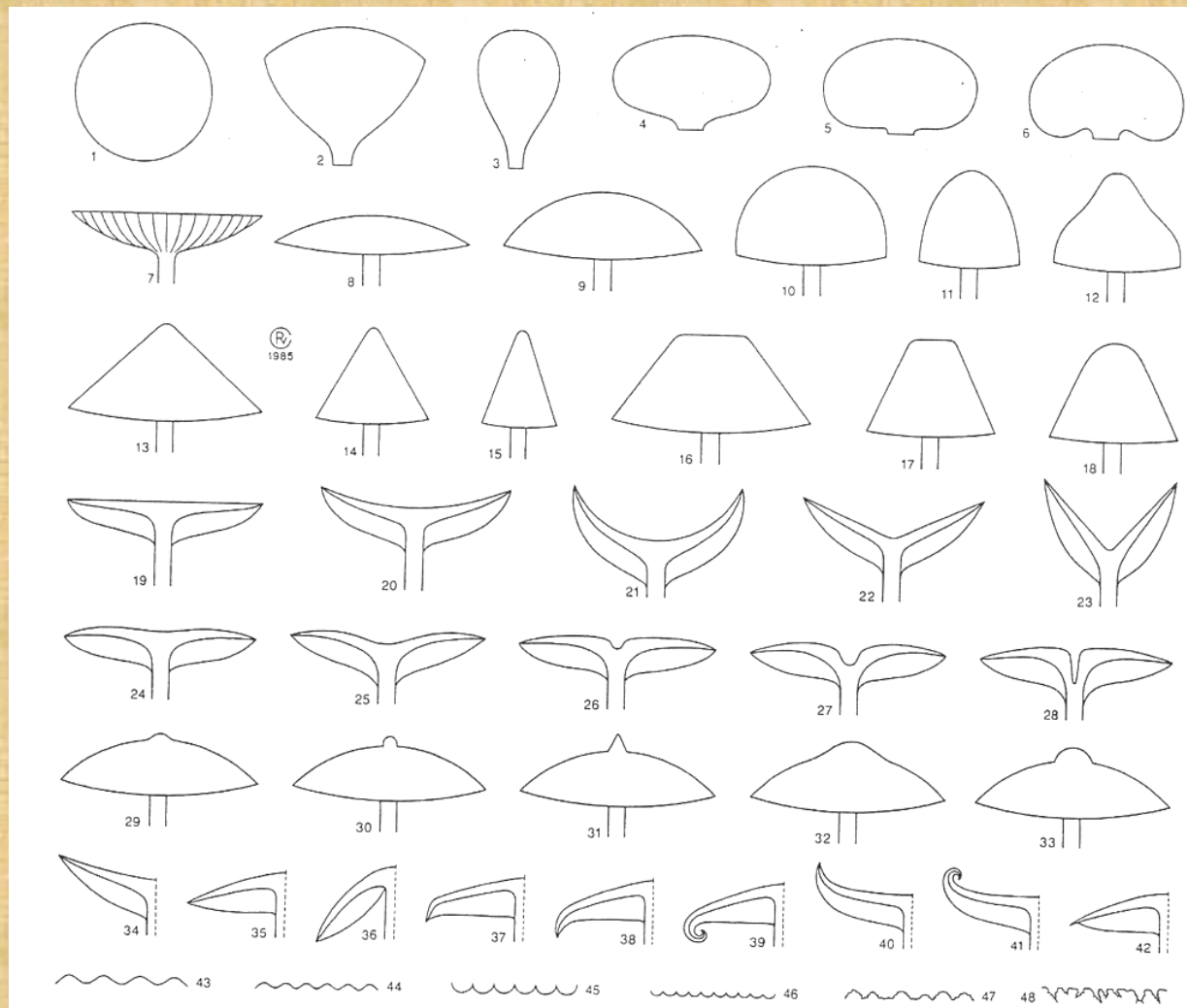

klobouk

velikost

- tvar (polokulovitý, sklenutý, zvoncovitý, kuželovitý, plochý, nálevkovitý aj.)
- charakter pokožky (sliz, šupinky, žíhání aj.)
- zbytky vlna na povrchu
- charakter okraje (rýhovaný, brvitý, zvlněný, vroubkovaný...)

klobouk

rozprostřený, se strupovitými zbytky
vela a rýhovaným okrajem

paraboloidní, řasnatě skládaný

sklenutý, hygrofánní, průsvitně čárkovaný

klobouk

šupinatý

plstnatě šupinkatý

vmačklý, radiálně žíhaný

žebnatý okraj

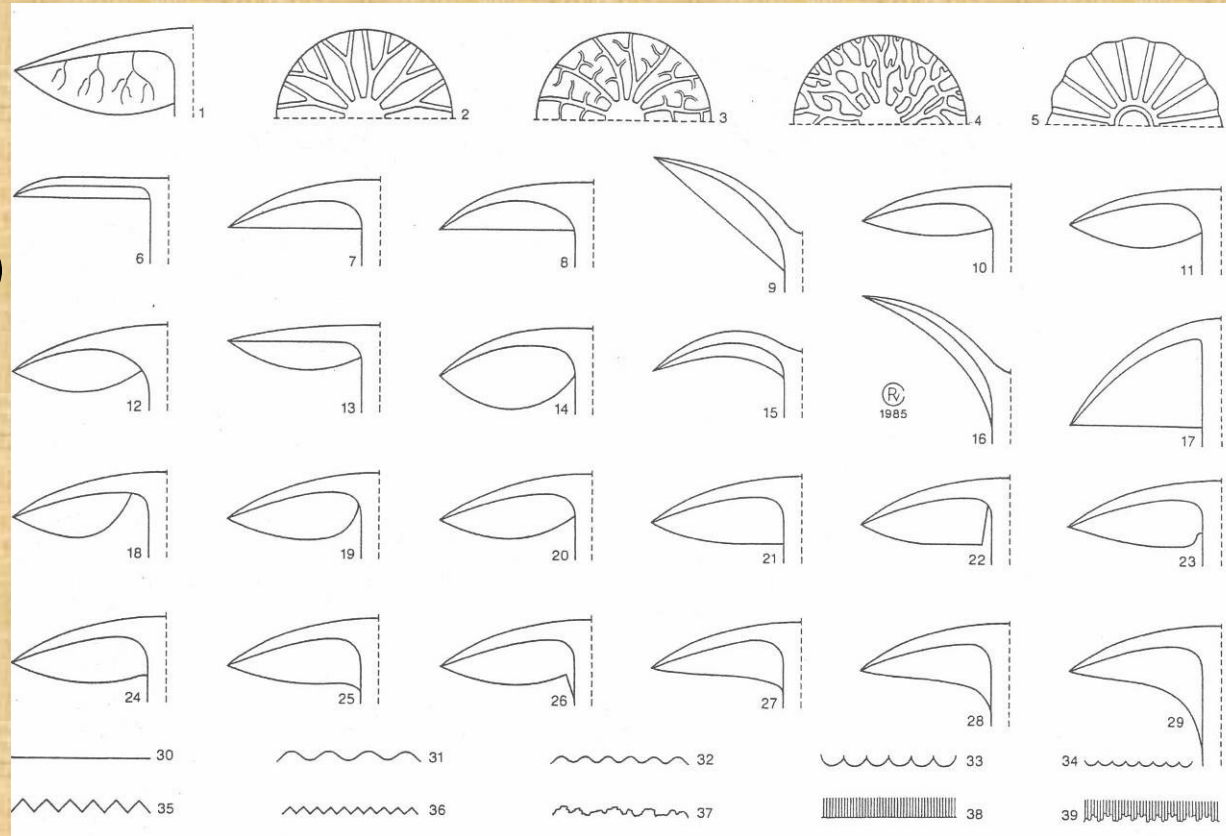

lupeny

hustota

- přítomnost a četnost lupéneků
- tvar (rovné, břichaté...)
- připojení ke třeni (odsedlé, volné, připojené, přirostlé, vykrojené, zoubkem sbíhavé, sbíhavé...)
- ostří (rovné, zvlněné, zubaté, brvité, vločkaté...)

lupeny

lupeny

třeň

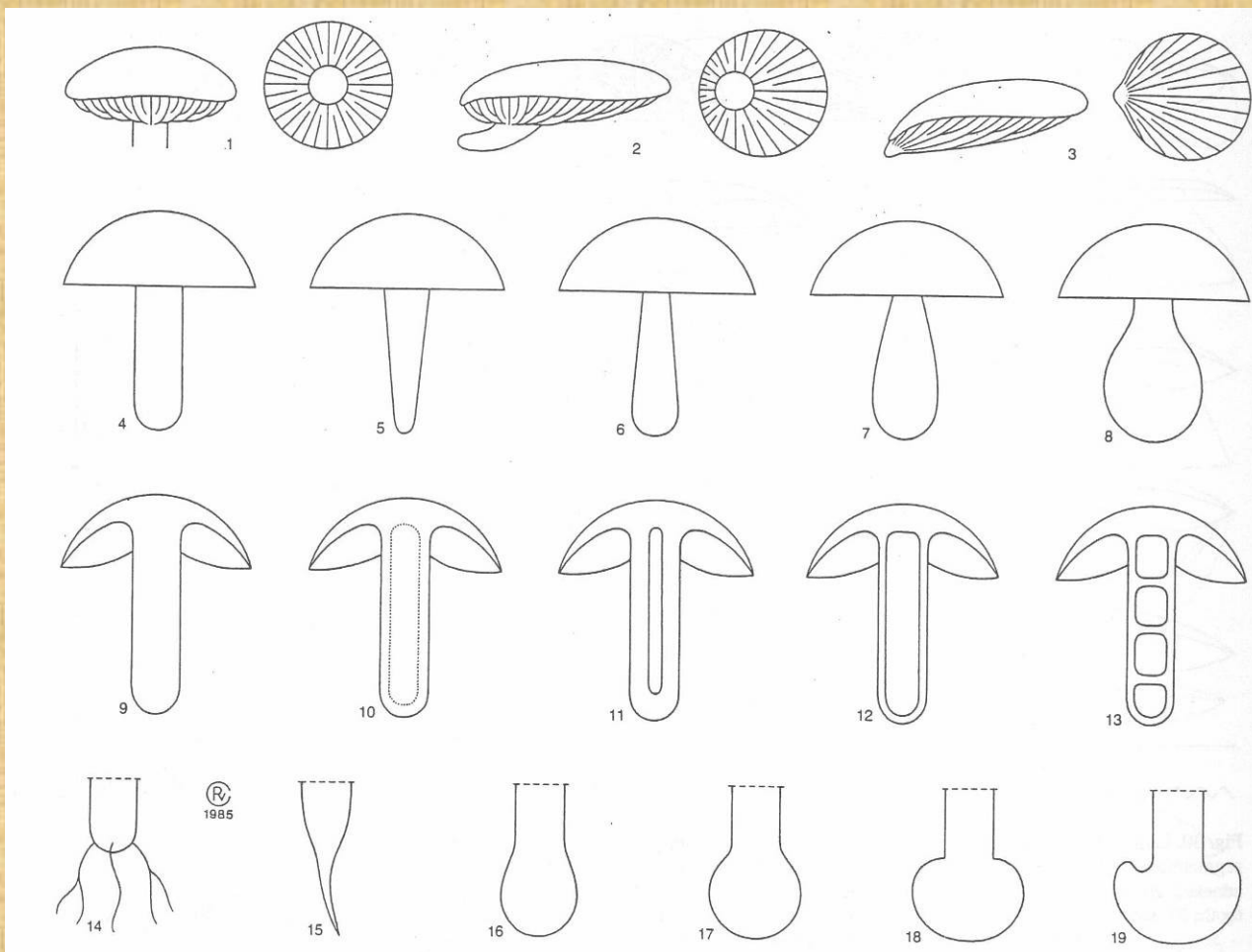
připojení ke klobouku
(centrální, excentrický,
postranní)

- tvar (válcovitý, kyjovitý,
břichatý)

- dužnina (dutý, vatovitě
vycpaný, sklípkatý)

- charakter báze (hlíza -
kulovitá, obroubená,
kořenující třeň,
rhizomorfy)

- zbytky vlna na povrchu

třeň

makrochemické reakce

(tzv. kapkové testy – kapka činidla na povrch plodnice nebo na řeznou plochu dužniny)

základní činidla:

- zelená skalice (10% roztok FeSO_4) – především holubinky (šedavá, růžová, zelená, negativní)
 - hydroxidy (KOH, NaOH, NH_4OH : 20-40% vodný roztok) – pavučince, některé choroše, ryzce aj.
 - sulfovanilin (příp. sulfoformol, sulfobenzaldehyd) - holubinky, některé kornatce
-
- guajaková tinktura
 - páry NH_3 - hřibovité houby
 - dále kyseliny (HNO_3 60%, H_2SO_4 60%, HCl konc.), formaldehyd, anilin, benzidin, alfa naftol (holubinky), fenol...

